

TANTÁRGYI ADATLAP

Tárgy neve:		Kódja:	
Ökotoxikológia		VEMLTTM252Ö	
Ecology			
Tárgyfelel s oktató:		Tárgyfelel s tanszék:	
		Limnológia Intézeti Tanszék	
Elmélet (óra):	Labor (óra):	Kredit:	Számonkérés:
5 (/félév)	5 (/félév)	2	Vizsga

A tárgy oktatója:			
név	kurzus típusa	kurzus kódja	nyelv
dr. Kováts Nóra	Labor	02	magyar
dr. Kováts Nóra	Elmélet	01	magyar

Tantárgy képzési célja:

A hallgatók legyenek képesek komplex ökológiai kockázatbecslés végzésére.

Tantárgy tematikája:

- Előadás:
A toxikológiai hatások és a toxikus anyagok osztályozása. Hatás – szerkezet összefüggések. Akut toxicitás fogalma különböző expozíciós módok mellett, p.o. és parenterális LD50, inhalációs LC50. Irritatív és allergizáló hatás vizsgálata. A krónikus toxicitás fogalma.
- Célszervek jelentősége a toxikológiában. Felszívódás, szöveti megoszlás, metabolizmus, biotranszformáció, kiválasztás.
- A toxicitás klinikai tünetei. A hematológia, klinikai kémia és kórszövettan szerepe a toxikológiai hatások értékelésében. In vivo és in vitro mutagenetikai vizsgálatok a különböző végpontokon.
- A tumor kifejlődésének mechanizmusai, promoter hatások és progresszió. A karcinogén hatás meghatározásának módszerei.
- A reproduktív toxikológia szövetfejlődési alapjai. Teratológia és embriotoxicitás. A neurotoxikus anyagok hatásának alapjai.
- A toxikus anyagok sorsa a környezetben. Toxikológiai vizsgálatok vízi szervezeteken. Kockázatbecslés a toxikológiai adatok alapján, humán extrapoláció.
- No effect level, kumulációs koefficiens. A toxikus vegyületek megengedhető maradványszintjei, az ADI érték definíciója.
- Laborgyakorlat:
LD50 és LC50 meghatározása különböző expozíciós módok mellett. Szubkrónikus és krónikus toxikológiai vizsgálatok GLP irányelveknek megfelelő tervezése és értékelése. A toxikológiában használatos diagnosztikus értékű tünetek analízisa. A mortalitás és túlélés statisztikai értékelése, különös tekintettel a karcinogenitás vizsálatokra. A A NOEL, RfD és más, a környezeti kockázatbecslésben használatos toxikológiai paraméterek számítása, kockázatbecslési esettanulmányok. Modell hatósági dosszié összeállítása.

Tantárgy követelménye:

Önálló feladat kidolgozása.

Tantárgyhoz kapcsolódó irodalom:

Kiss I.: Toxikológia Vp. Egyetemi Kiadó
 Moriarty F.: Ecotoxicology. Acad Press Harcourt Brace Jovanovich Publ.1983.
 OECD Guideline for Testing of chemicals. Szabvány gyűjtemény. 1984. Párizs.
 WHO International Agency for Research on Cancer: Statistical Methods in Cancer Research vol 3. 1986.
 Várnagy L.: Növényvédőszer toxikológia. PATE, Keszthely, Egyetemi jegyzet.
 Casaret and Douls: Toxicology, 1986.
 Ernest H.-Frank E. G.: Biochemical Toxicology. Elsevier New York, 1980.